

DREMPEL 5

Een Tweede Leven Is Geen Metafoor

Er zijn uitdrukkingen die we lichtvaardig gebruiken.

"Ik voel me herboren."

"Ik ben opnieuw begonnen."

"Het was een nieuw leven."

Meestal zijn het metaforen.

Stijlfiguren.

Elegante manieren om een verandering te vertellen.

Dan bestaan er momenten waarop die woorden ophouden symbolisch te zijn.

En letterlijk worden.

Lange tijd had ik me het leven voorgesteld als een doorlopende lijn.

Met hoogte- en dieptepunten.

Met versnellingen en vertragingen.

Met successen en problemen.

Maar altijd dezelfde lijn.

Altijd dezelfde reis.

Toen kwam de dag waarop ik begreep dat een leven onderbroken kan worden zonder dat het lichaam sterft.

Er kan een wereldbeeld onderbroken worden.

Een identiteit.

Een zekerheid.

Een project.

Een zelfbeeld.

En wanneer het gebeurt, is de persoon die aan de andere kant tevoorschijn komt nooit identiek aan degene die was binnengegaan.

In het begin probeer je stand te houden.

Je probeert te redden wat te redden valt.

Te repareren.

Te herbouwen.

Terug te keren naar de normaliteit.

Het is een natuurlijke reactie.

Ook ik deed hetzelfde.

Ik wilde de continuïteit terugwinnen.

Ik wilde opnieuw knopen wat gebroken was.

Ik wilde terug naar het ervoor.

Toen begreep ik iets dat moeilijk te accepteren is.

Het ervoor bestond niet meer.

En het was nutteloos het na te jagen.

Dit is een van de duurste lessen van het leven.

Want het vereist een kleine rouw.

De rouw om wat we waren.

We spreken vaak over de mensen die we verliezen.

Veel minder over de identiteiten die we verliezen.

En toch verdienen ook die een begrafenis.

Er bestaat het moment waarop je ophoudt de zoon te zijn die je was.

De professional die je was.

De man die je was.

De vrouw die je was.

Er bestaat het moment waarop een versie van ons haar taak afrondt.

En plaatsmaakt voor iets anders.

Toen ik dat seizoen doorstond, merkte ik het niet meteen.

Ik dacht dat het een crisis was.

Een tussenzin.

Een ongeval.

Pas daarna begreep ik dat ik een transformatie doorstond.

Het verschil is enorm.

Een crisis is iets dat je wenst te beëindigen.

Een transformatie is iets dat je voor altijd wijzigt.

Ik herinner me een periode waarin elke zekerheid opgeschort leek.

De oude antwoorden werkten niet meer.

De oude instrumenten leken ontoereikend.

Zelfs sommige doelen verloren betekenis.

Het was een verontrustend gevoel.

Als lopen in een vertrouwd landschap en ontdekken dat alle wegen van richting zijn veranderd.

Een tijdlang probeerde ik me te oriënteren met behulp van oude kaarten.

Het diende nergens toe.

Omdat ik was veranderd.

De kaarten waren niet fout.

Ze waren verouderd.

Dat is wat er gebeurt bij de grote overgangen.

De problemen komen niet alleen voort uit de wereld die verandert.

Ze komen voort uit het feit dat we hem blijven interpreteren met ogen die tot het verleden behoren.

Dan, langzaam, herstelt iets zijn evenwicht.

Het gebeurt niet in een dag.

Het gebeurt niet in een week.

Het gebeurt door honderden kleine
aanpassingen.

Door nieuwe inzichten.

Nieuwe prioriteiten.

Nieuwe vragen.

Op een ochtend word je wakker en merk je dat
je de werkelijkheid op een andere manier
bekijkt.

Dezelfde dingen.

Met andere ogen.

Toen begon ik de authentieke betekenis van
de wedergeboorte te begrijpen.

Ze bestaat niet uit weer jong worden.

Ze bestaat niet uit het wegnemen van de pijn.

Ze bestaat niet uit het uitwissen van de
fouten.

Ze bestaat uit het scheppen van een nieuwe
relatie met alles wat er gebeurd is.

Met de wonden.

Met de angsten.

Met de verliezen.

Met de kansen.

Met de tijd zelf.

Het tweede leven ontstaat niet uit de
ontkenning van het eerste.

Het ontstaat uit de integratie ervan.

Alles wat je was blijft bestaan.

Maar het regeert het heden niet meer.

Het wordt ervaring.

Het wordt herinnering.

Het wordt bouw materiaal.

Veel mensen stellen zich de wedergeboorte
voor als een spectaculaire gebeurtenis.

Ik heb haar op een andere manier beleefd.

Als een langzame herbouw.

Eén baksteen per keer.

Eén gedachte per keer.

Eén beslissing per keer.

Vaak in stilte.

Vaak zonder publiek.

Vaak zonder dat iemand merkte wat er
gebeurde.

En toch gebeurde het.

In de diepte der dingen.

Met het verstrijken van de tijd begon ik de andere mensen op een andere manier te bekijken.

Ik begreep dat bijna iedereen meer dan één leven leeft.

Niet noodzakelijk meer biologische bestaanswijzen.

Meer innerlijke hoofdstukken.

Meer identiteiten.

Meer transformaties.

We kijken naar een gezicht en stellen ons continuïteit voor.

Maar achter dat gezicht zouden vijf, tien, twintig verschillende versies van dezelfde persoon kunnen bestaan.

Allemaal echt.

Allemaal overleefd.

Allemaal noodzakelijk.

Misschien is het hierom dat mededogen belangrijker wordt met de leeftijd.

Omdat we leren de onzichtbare veldslagen van anderen te respecteren.

We begrijpen dat niemand alleen is wat hij lijkt.

Ieder draagt in zich een verhaal van instortingen en herbouw.

Van verliezen en wedergeboorten.

Van symbolische doden en nieuwe vertrekken.

Terugkijkend idealiseer ik die periode niet.

Ik wens hem niet opnieuw te beleven.

Het was moeilijk.

Verward.

Soms pijnlijk.

Maar ik erken zijn waarde.

Want uit die transformatie is iemand geboren
die eerder niet bestond.

Iemand bewuster.

Aandachtiger.

Menselijker.

Misschien minder zeker.

Maar veel authentieker.

En dit is het deel dat telt.

Aan het einde van de weg, wanneer ik het
afgelegde traject bekijk, zie ik niet één enkel
leven.

Ik zie er minstens twee.

Het eerste gebouwd op de verwachtingen.

Het tweede gebouwd op het begrip.

Het eerste gericht op het doen.

Het tweede aandachtiger voor het zijn.

Het eerste overtuigd te weten.

Het tweede bereid te luisteren.

Daarom bevat de titel van deze drempel geen enkele overdrijving.

Het is geen poëtische zin.

Het is geen metafoor.

Het is een vaststelling.

Want er bestaan momenten waarop we niet eenvoudigweg van richting veranderen.

We veranderen van bestaan.

En wanneer het echt gebeurt, is een tweede leven geen metafoor.

Het is wat overblijft nadat het eerste alles heeft geleerd wat het kon leren.